

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJĄ IR LIETUVOS RESPUBLIKOS SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTERIJĄ

2023-01-10 Nr. 4D-2022/1-1198
Vilnius

SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė gavo pakartotinį X (toliau – Pareiškėjas) skundą (toliau – Skundas) dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos (toliau – ir Vyriausybės kanceliarija) ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau ir – Ministerija, SADM) pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai išnagrinėjus arba neišnagrinėjus pateiktų prašymų, nepateikus informacijos teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais.

2. Pareiškėjas Skunde pateikia toliau nurodytą informaciją:

2.1. „2022-08-17 Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrei [...] be kita ko, buvo pateiktas [...] prašymas priimti susitikimui pagal Lietuvos Respublikos vyriausybės narių vykdomo gyventojų priėmimo 2022 m. liepos–rugsėjo mėnesiais grafiką [toliau – 2022-08-17 *Prašymas*].“ (šios ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „buvo prašoma: Išnagrinėti prašymą [...] priimti 2022-09-05 į susitikimą pagal Vyriausybės patvirtintą grafiką ir atskiru pranešimu informuoti kada ir kaip susitikimas galėtų būti įgyvendintas.“

2.3. „2022-08-22 Lietuvos Respublikos Vyriausybei (Vyriausybė) buvo pateiktas prašymas [toliau – 2022-08-22 *Prašymas*] registruoti prašymą priimti 2022-09-05 į susitikimą su ponia ministre M. N. pagal Vyriausybės patvirtintą grafiką ir atskiru pranešimu informuoti kada ir kaip susitikimas galėtų būti įgyvendintas.“

2.4. „2022-08-26 Lietuvos Respublikos vyriausybei el. pašto adresu: „<...>“ buvo pateiktas papildomas prašymas Nr. PSG-2325 [toliau – 2022-08-26 *Prašymas*]. 2022-08-26 Vyriausybė patvirtino, kad laiškas Vyriausybės kanceliarijoje gautas ir užregistruotas 2022-08-26 reg. Nr. PSG-2325.“

2.5. „Iš faktiniu duomenų nustatyta, kad SADM tarnautojos, gerbiamos ponios J. B. ir M. Ž. atsakymu suderintu su tarnautojais gerbiamais L. L. ir J. P. skundą perdavė kitoms valdžios įstaigoms. Piliietis [Pareiškėjas] teigia negavęs iš valdžios įstaigos nei teigiamo nei neigiamo administracinio sprendimo dėl 2022-08-17 *Prašymo*, t. y. dėl susitikimo su gerb. ministre ponija M. N., kuris pagal grafiką vyko 2022 m. rugsėjo 5 d. [...] Ministerijos 2022-08-29 akte Nr. (29.1E-21) SD-3271 nėra nurodytas teisinis pagrindas, kuris pateisintų 2022-08-17 *Prašymo* atmetimo arba nenagrinėjimo priežasties, be to, nenurodyta akto apskundimo tvarka ir terminai, nenurodyti teisės aktai, reglamentuojantys apskundimo tvarką. [...] nėra aišku ar jis turi teisę gauti Švietimo sporto ir mokslo ministerijos (ŠMSM), kuriai buvo persiųsta skundo kopija, atsakymą? Koks subjektas ir per kokį terminą piliečiui turi pateikti ŠMSM atsakymą?“

2.6. „Piliietis teigia negavęs iš Vyriausybės nei teigiamo nei neigiamo administracinio sprendimo dėl 2022-08-26 *Prašymo* dėl susitikimo su gerb. ministre ponija M. N., kuris pagal grafiką vyko 2022 m. rugsėjo 5 d.“

3. Pareiškėjas Skunde prašo ištirti:

3.1. „Ar ministrė M. N. buvo informuota apie piliečio prašymą priimti susitikimui? Ar piliečio 2022-08-17 *Prašymas* Ministerijoje buvo išnagrinėtas pagal teisės aktuose numatytas taisykles? Kada ir koks asmuo M. Ž. suformavo pavedimą ar tarnybinę užduotį nagrinėti piliečio 2022-08-17 *Prašymą*? Kokia forma M. Ž. buvo suformuotas pavedimas ar tarnybinė užduotis? Kokia teisės norma remiantis piliečio 2022-08-17 *Prašymas* Ministerijoje liko atmestas ir iš esmės neišnagrinėtas? Koks asmuo Ministerijoje priėmė administracinį sprendimą tenkinti arba atmesti piliečio 2022-08-17 *Prašymą* dėl susitikimo su ministre? Jeigu Ministerija pateikė administracinį sprendimą dėl 2022-08-17 *Prašymo*: Ar administraciniame sprendime buvo įgyvendinta Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 7 punkto nuostatos? Jeigu atsakymas į 1 klausimą būtų teigiamas, prašytina ištirti: Koks buvo ministrės sprendimas (teigiamas ar neigiamas), kokia forma ministrės sprendimas buvo įformintas ir ar sprendimas buvo pateiktas piliečiui?“

3.2. „Ar piliečio T.G. 2022-08-22 *Prašymas* Vyriausybės kanceliarijoje buvo registruotas? Koks 2022-08-22 *Prašymo* registracijos numeris? Kokiam subjektui ar asmeniui ir kokia forma buvo suformuotas pavedimas ar tarnybinė užduotis išnagrinėti 2022-08-22 *Prašymą*? Kokiam subjektui ar asmeniui ir kokia forma buvo suformuotas pavedimas ar tarnybinė užduotis išnagrinėti 2022-08-26 *Prašymą*? Koks subjektas ar asmuo, kada ir kokia forma pareiškėjui pateikė atsakymą į 2022-08-22 *Prašymą*? Koks subjektas ar asmuo, kada ir kokia forma pareiškėjui pateikė atsakymą į 2022-08-26 *Prašymą*? Prašytina išreikalauti iš Vyriausybės atsakymą į pareiškėjo 2022-08-22 *Prašymą* ir jį įvertinti. Prašytina išreikalauti iš Vyriausybės atsakymą į pareiškėjo 2022-08-26 *Prašymą* ir jį įvertinti. Jeigu Vyriausybė pateikė administracinį sprendimą dėl 2022-08-22 *Prašymo* ir 2022-08-26 *Prašymo*: Ar administraciniame sprendime buvo įgyvendinta Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 7 punkto nuostatos? Jeigu atsakymas į 9 klausimą neigiamas, dėl kokių priežasčių nebuvo įgyvendintos Viešojo administravimo įstatymo 10 straipsnio 5 dalies 5 ir 7 punkto nuostatos?“

TYRIMAS IR IŠVADOS

4. Seimo kontrolierė, atsižvelgusi į pirmiau nurodytas aplinkybes, kreipėsi į Vyriausybės kanceliariją ir SADM, prašydama pateikti motyvuotus paaiškinimus dėl Pareiškėjo skunde Seimo kontrolierei nurodytų aplinkybių.

Tyrimui reikšmingos faktinės aplinkybės

5. Iš Vyriausybės kanceliarijos Seimo kontrolierei pateiktos informacijos, paaiškinimų bei dokumentų nustatyta:

5.1. „Pareiškėjas 2022 m. rugpjūčio 22 d. pateikė kreipimąsi, kuriame prašė užregistruoti prašymą priimti į susitikimą 2022 m. rugsėjo 5 d. su socialinės apsaugos ir darbo ministre M.N. pagal Vyriausybės patvirtintą grafiką ir kartu atskiru pranešimu informuoti, kada ir kaip minėtas susitikimas galėtų būti įgyvendintas. Šis kreipimasis buvo pateiktas neoficialiu Vyriausybės kanceliarijos korespondencijos el. pašto adresu <...>, todėl nebuvo registruotas.¹ Minėtas el. pašto adresas paprastai pasitelkiamas tik atsakymams į gautus piliečių raštus, pateiktus oficialiais būdais, pateikti.“

5.2. „2022 m. rugpjūčio 26 d. pareiškėjas kreipėsi į Vyriausybės kanceliariją oficialiu el. pašto adresu <...> ir nurodė, kad 2022 m. rugpjūčio 22 d. el. pašto adresu <...> pateikė prašymą registruoti į susitikimą su minėta Vyriausybės nare ir kartu pageidavo sužinoti šio prašymo registracijos numerį. Šis pareiškėjo kreipimasis tą pačią dieną, kai buvo registruotas Vyriausybės kanceliarijos dokumentų valdymo sistemoje, perduotas nagrinėti Vyriausybės kanceliarijos Vyriausybės komunikacijos departamento Atviros Vyriausybės skyriui. Apie rašto gavimą Vyriausybės kanceliarijoje ir šiam raštui suteiktą numerį pareiškėjas informuotas atskiru Vyriausybės kanceliarijos Administravimo departamento Dokumentų valdymo skyriaus pranešimu.“

¹ [Asmenų priėmimas | LR Vyriausybės kanceliarija](#)

5.3. „Vyriausybės kanceliarijos atsakymas pareiškėjui buvo pateiktas 2022 m. rugpjūčio 31 d. raštu Nr. PSA-739. Dėmesingai įvertinome pareiškėjo kreipimesi, kurio pirminis adresatas buvo Socialinės apsaugos ir darbo ministerija, pateiktus reikalavimus inicijuoti tam tikrų Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso normų pakeitimus, susisiekėme su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija dėl minėto kreipimosi nagrinėjimo eigos. Atsižvelgdami į tai, kad kreipimesi nurodyti klausimai buvo sietini su teisingumo ministru priskirta valdymo sritimi, o Socialinės apsaugos ir darbo ministerija apie tai pareiškėją informavo ir persiuntė Teisingumo ministerijai nagrinėti pateiktą kreipimąsi, atitinkamai pasiūlėme pareiškėjui susitikti su teisingumo ministre ir rūpimus klausimus aptarti tiesiogiai. Teisingumo ministerija papildomai patikslino šią informaciją apie susitikimo su ministre galimybę ir kartu pateikė savo institucijos atliktą pareiškėjo iškeltų iniciatyvų vertinimą.“

5.4. Vyriausybės kanceliarija 2022-08-31 raštu Pareiškėjui pateikė atsakymą į jo 2022-08-26 *Prašymą*: „susipažinome su Vyriausybės kanceliarijoje gautu socialinės apsaugos ir darbo ministrei adresuotu Jūsų skundu „Dėl netinkamai formuojamos socialinės ir užimtumo politikos, teisių ir laisvių apribojimo, prašymas priimti susitikimui“. Šiame skunde prašote:

išnagrinėti prašymą, skundą ir nevilkinant spręsti išdėstytą reikalą bei inicijuoti nurodytą Civilinio proceso kodekso (toliau - Kodeksas) normų pakeitimus;

intis būtinų priemonių ir reikiamų veiksmų, kad Kodekse įtvirtintu teisiniu reguliavimu nebūtų pažeidžiama Konstitucija, Europos Sąjungos ir tarptautinė teisė, Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos ir darbo teisės principai;

priimti 2022-09-05 į susitikimą pagal Vyriausybės patvirtintą grafiką ir atskiru pranešimu informuoti, kada ir kaip susitikimas galėtų vykti.

Dėl atsakymo į pirmąjį ir antrąjį Jūsų prašymus. Reaguodami į Jūsų kreipimąsi, susisiekėme su Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir ji patvirtino, kad kreipimasis buvo gautas, užregistruotas ir:

į jį atsakyta Jums 2022 m. rugpjūčio 29 d. raštu Nr. ((29.1E-21) SD-3271), kuriame paaiškinta Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir jai atstovaujančios socialinės apsaugos ir darbo ministrės kompetencijos sritis bei nurodyta, kad Kodekso keitimo klausimai priskirtini Teisingumo ministerijos kompetencijai;

jis persiųstas Teisingumo ministerijai (kopija pateikta Švietimo, sporto ir mokslo ministerijai) 2022 m. rugpjūčio 29 d. raštu Nr. ((29.1E-21) SD-3272), kuriame Teisingumo ministerijos paprašyta pagal kompetenciją atsakyti Jums.

Dėl atsakymo į trečiąjį Jūsų prašymą. Atsakydama Jums Socialinės apsaugos ir darbo ministerija paaiškino savo bei ministrės kompetenciją ir nurodė, kad Jūsų skunde keliami klausimai iš esmės susiję su Teisingumo ministerijos veiklos sritimis, todėl, siekiant juos aptarti, reikėtų kreiptis į teisingumo ministrę.

Kadangi teisingumo ministrės E.D. priėmimas šį ketvirtį jau įvyko liepos 4 d., rekomenduojame į Teisingumo ministeriją kreiptis tiesiogiai (adresu: Gedimino pr. 30, 01104 Vilnius, tel. (8 5) 266 2981, el. p. rastine@tm.lt).“

6. Iš SADM Seimo kontrolierei pateiktos informacijos, paaiškinimų bei dokumentų nustatyta:

6.1. „2022 m. rugpjūčio 19 d. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dokumentų valdymo sistemoje buvo užregistruotas Pareiškėjo 2022 m. rugpjūčio 17 d. skundas dėl Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos Nr. 111 pažeidimo, dėl apribotos teisės persikvalifikuoti, dirbti ir būti užimtam, dėl netinkamai vykdomos valstybės politikos socialinėje ir užimtumo srityje, kuriame išdėstytas ir prašymas priimti susitikimui su socialinės apsaugos ir darbo ministre M. N. pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės narių vykdomo gyventojų priėmimo pagal 2022 m. liepos-rugsėjo mėnesių grafiką. Skundas ir prašymas buvo tarpusavyje susiję ir išdėstyti viename dokumente.“

6.2. „Atsižvelgiant į tai, kad skunde buvo paminėti tarptautiniai ir Europos Sąjungos dokumentai, galimas Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos Nr. 111 pažeidimas, ir į tai, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. vasario 28 d.

įsakymu Nr. A1-144 „Dėl Strateginių sprendimų paramos grupės ir Tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus nuostatų patvirtinimo“, numatyta, kad Tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus veiklos tikslas - organizuoti ir koordinuoti Lietuvos Respublikos tarptautinės ir Europos Sąjungos politikos įgyvendinimą, taip pat užtikrinti tarptautinių santykių formavimą ir palaikymą socialinės apsaugos ir darbo ministrui pavestose valdymo srityse, ir kad vienas iš Tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus uždavinių yra užtikrinti Lietuvos Respublikos narystės tarptautinėse organizacijose ir Europos Sąjungos įsipareigojimų įgyvendinimą ir koordinavimą ministrui pavestose valdymo srityse, užregistruoti Pareiškėjo skundas ir prašymas buvo nukreipti Tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus vyresniajai patarėjai [*pavardė žinoma, toliau – Vyresnioji patarėja*], kuri tuo metu, vadovaujantis Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kanclerio 2022 m. kovo 2 d. potvarkiu Nr. P3-295 „Dėl pavedimo laikinai atlikti Tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus vedėjo funkcijas [...]“, laikinai, iki kol teisės aktų nustatyta tvarka bus paskirtas Tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus vedėjas, atliko Tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus vedėjo funkcijas. Vyresnioji patarėja per Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dokumentų valdymo sistemą Tarptautinio bendradarbiavimo skyriaus patarėjai [*pavardė žinoma, toliau – Patarėja*] ir vyresniajam patarėjui [*pavardė žinoma, toliau – Vyresnysis patarėjas*] suformulavo pavedimą išnagrinėti skundą ir prašymą. Prašymas ir skundas taip pat buvo nukreipti nuomonei pateikti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Darbo teisės grupei [...].“

6.3. „Asmenų prašymai ir skundai Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje nagrinėjami vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją ir duomenų pakartotinio naudojimo įstatymu, Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos darbo reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2003 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. A1-213 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos darbo reglamento patvirtinimo“ ir Asmenų aptarnavimo, jų prašymų ir skundų nagrinėjimo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022 m. gegužės 5 d. įsakymu Nr. A1-335 „Dėl Asmenų aptarnavimo, jų prašymų ir skundų nagrinėjimo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje taisyklių patvirtinimo“ (toliau - Asmenų aptarnavimo, jų prašymų ir skundų nagrinėjimo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje taisyklės).“

6.4. „Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos atsakingi darbuotojai išnagrinėjo Pareiškėjo skundą ir prašymą. Buvo nustatyta, kad skunde iš esmės keliamas klausimas dėl Vilniaus miesto apylinkės teismo teisėjų [...] atliktų procesinių veiksmų. Pareiškėjas prašė skundo nagrinėjimo metu išsiaiškinti ir nustatyti, kieno nurodymus vykdė [...]. Pareiškėjas taip pat kėlė klausimą dėl jo teisės persikvalifikuoti iš fotografijos darbo lauko į teisės sritį. Pareiškėjo teigimu, 2016 - 2019 m. buvo apribota jo teisė į mokslą Lietuvos edukologijos universitete ir Vytauto Didžiojo universitete, o 2019 m. - Ispanijos Loyolos universitete. Skunde nebuvo plačiau paaiškinta, koku būdu ir kokiomis aplinkybėmis buvo apribota jo teisė į mokslą. Pareiškėjo teiginiai dėl netinkamai vykdomos valstybės politikos socialinės ir užimtumo srityje tiesiogiai susiję su teisėjų priimtu sprendimu, kad Pareiškėjas neturi teisės Lietuvos profesines sąjungas „A“ ir Vilniaus B darbuotojų sąjungos vardu atlikti procesinius veiksmus teismo byloje, neturėdamas teisinio išsilavinimo, ir su Pareiškėjo teise į mokslą.“

6.5. „Pareiškėjas prašė: išnagrinėti prašymą, skundą ir nevilkinant spręsti išdėstytą reikalą bei inicijuoti nurodytą Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau - CPK) normų pakeitimus; imtis būtinų priemonių ir reikiamų veiksmų, kad CPK įtvirtintu teisiniu reguliavimu nebūtų pažeidžiama Lietuvos Respublikos Konstitucija, Europos Sąjungos ir tarptautinė teisė, Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos ir darbo teisės principai; priimti 2022-09-05 į susitikimą pagal Vyriausybės patvirtintą grafiką ir atskiru pranešimu informuoti, kada ir kaip susitikimas galėtų vykti.“

6.6. „Vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 11 straipsnio 4 dalimi, ir įvertinus tai,

kad Pareiškėjo skundo turinys ir susitikimo su socialinės apsaugos ir darbo ministre M.N. metu siūlomi aptarti klausimai iš esmės nėra susiję su Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos kompetencija, kad nei socialinės apsaugos ir darbo ministrė M. N., nei Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos specialistai negali turėti įtakos teismų priimtiems sprendimams ar vertinti teisėjų procesinius veiksmus, ir tai, kad Pareiškėjas prašė inicijuoti CPK pakeitimus, skundas ir prašymas buvo persiųsti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai 2022 m. rugpjūčio 29 d. raštu Nr. ((29.1E-21) SD-3272) „Dėl profesinės sąjungos „A“ teisininko X skundo“, kuriame Teisingumo ministerijos paprašyta pagal kompetenciją atsakyti Pareiškėjui.“

6.7. „Pareiškėjas apie skundo ir prašymo persiuntimą buvo informuotas 2022 m. rugpjūčio 29 d. raštu Nr. ((29.1E-21) SD-3271) „Dėl X skundo“. Pareiškėjui buvo paaiškinta, kad CPK keitimo klausimai nėra Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir jai atstovaujančios socialinės apsaugos ir darbo ministrės kompetencijos sritis, todėl skundas ir prašymas dėl susitikimo su ministru pagal kompetenciją perduoti nagrinėti Teisingumo ministerijai, o jo kopija išsiųsta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, norint atkreipti dėmesį į Pareiškėjo teiginius apie galimai ribojamą jo teisę į mokslą. Taip pat buvo pažymėta, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija nenagrinėja teismo priimtų sprendimų - jie turėtų būti skundžiami teisės aktų nustatyta tvarka. Pareiškėjas buvo papildomai informuotas, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymu, asmuo, patyręs diskriminaciją švietimo įstaigoje, mokslo ir studijų institucijoje, darbe, valstybės tarnyboje turi teisę kreiptis į Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą. Lygių galimybių kontrolierius ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai informuodamas pareiškėją, jeigu skundas tuo pačiu klausimu buvo išnagrinėtas, yra nagrinėjamas arba pagal įstatymus turi būti nagrinėjamas teisme.“

6.8. „Remiantis Asmenų aptarnavimo, jų prašymų ir skundų nagrinėjimo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje taisyklių 29 punktu, į Vyriausybės organizuojamą priėmimą pas ministrą asmenys gali užsiregistruoti elektroniniu būdu Vyriausybės interneto svetainėje <https://lrv.lt> arba joje nurodytu telefonu. Vadovaujantis Vyriausybės kanclerio 2022 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. V-100 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės narių vykdomo Lietuvos Respublikos piliečių ir kitų asmenų priėmimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės narių vykdomo Lietuvos Respublikos piliečių ir kitų asmenų priėmimo tvarkos aprašo 8 punktu, į priėmimą užrašomi asmenys: kurių keliamas klausimas yra Vyriausybės nariui pavestos valdymo srities(-čių) ir yra susijęs su šios srities(-čių) teisinio reguliavimo tobulinimu ir (ar) jo įgyvendinimo trūkumais; kurių keliamo klausimo nenagrinėja teismas ir nėra priimto teismo sprendimo.“

6.9. „Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos vadovybė buvo žodžiu informuota apie Pareiškėjo skundą ir apie jo persiuntimą Teisingumo ministerijai. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjo keliami klausimai nebuvo susiję su socialinės apsaugos ir darbo ministrei pavesta valdymo sritimi ir su šios srities teisinio reguliavimo tobulinimu ir (ar) jo įgyvendinimo trūkumais, o dėl keliamo klausimo dėl atstovavimo teismo byloje jau buvo priimtas teismo sprendimas, ir vadovaujantis aukščiau minėtomis Vyriausybės narių vykdomo Lietuvos Respublikos piliečių ir kitų asmenų priėmimo tvarkos aprašo nuostatomis, ministrė M. N. nebuvo informuota apie Pareiškėjo prašymą priimti susitikimui.“

6.10. „Teisingumo ministerija atsakė Pareiškėjui dėl skunde pateiktų klausimų ir dėl galimybės susitikti su teisingumo ministre E. D. 2022 m. rugsėjo 27 d. raštu Nr. (1.23Mr) 7R- 4355 (rašto kopija buvo siųsta Vyriausybės kanceliarijai ir Socialinės ir darbo apsaugos ministerijai).“

6.11. „Norėtume atkreipti dėmesį, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija yra gavusi 14 Pareiškėjo skundų ir prašymų, kuriuos jis teikė arba kaip fizinis asmuo, arba kaip Lietuvos profesinės sąjungos „A“ teisininkas, ir kurie buvo užregistruoti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos dokumentų valdymo sistemoje nuo 2022 m. kovo 23 d. iki 2022 m. rugsėjo 26 d. Visus Pareiškėjo skundus ir prašymus Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos valstybės tarnautojai išnagrinėjo pagal kompetenciją ir pateikė argumentuotus atsakymus teisės aktų nustatyta tvarka. Papildomai 2022 m. rugsėjo 5 d. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje buvo organizuotas susitikimas, kuriame dalyvavo šios ministerijos vadovybės ir struktūrinių padalinių, Lietuvos profesinės sąjungos „A“ ir

Lietuvos Respublikos valstybinės darbo inspekcijos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau - Valstybinės darbo inspekcija) atstovai. Pareiškėjas dalyvavo susitikime su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo viceministru V. Š., jam buvo suteikta galimybė pasisakyti, būti išklausytam ir užduoti jam rūpimus klausimus, o socialinės apsaugos ir darbo viceministras, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos struktūrinių padalinių ir Valstybinės darbo inspekcijos atstovai pateikė atsakymus į Pareiškėjo susitikimo metu pateiktus klausimus. Po susitikimo dalyviams buvo išsiųstas išsamus susitikimo protokolas, Lietuvos profesinei sąjungai „A“ ir Pareiškėjui buvo pasiūlyta konstruktyviai bendradarbiauti.“

6.12. SADM 2022-08-29 raštu Pareiškėjui pateikė atsakymą į jo 2022-08-19 *Prašymą* „Informuojame, kad Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau - CPK) keitimo klausimai nėra Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir jai atstovaujančios Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministrės kompetencijos sritis, todėl skundas pagal kompetenciją perduotas nagrinėti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, o jo kopija išsiųsta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai. Atkreipiame dėmesį, kad Socialinės apsaugos ir darbo ministerija nenagrinėja teismo priimtų sprendimų - jie turėtų būti skundžiami CPK nustatyta tvarka.

Taip pat atkreipiame dėmesį, kad vadovaujantis Lietuvos Respublikos lygių galimybių įstatymu asmuo, patyręs diskriminaciją švietimo įstaigoje, mokslo ir studijų institucijoje, darbe, valstybės tarnyboje turi teisę kreiptis į Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybą. Lygių galimybių kontrolierius ne vėliau kaip per 10 darbo dienų nuo skundo gavimo dienos priima sprendimą atsisakyti nagrinėti skundą, apie tai informuodamas pareiškėją, jeigu skundas tuo pačiu klausimu buvo išnagrinėtas, yra nagrinėjamas arba pagal įstatymus turi būti nagrinėjamas teisme.“

Tyrimui reikšmingos teisės aktų nuostatos

7. Lietuvos Respublikos įstatymai

7.1. *Seimo kontrolierių įstatymo (SKI) 12 straipsnis* – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. [...]. 4. Seimo kontrolieriai netiria skundų dėl darbo teisinių santykių, taip pat netikrina teismų priimtų sprendimų, nuosprendžių ir nutarčių pagrįstumo ir teisėtumo.“

7.2. *Viešojo administravimo įstatymo* (toliau – VAĮ):

3 *straipsnis* – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: 1) atsakomybės už priimtus sprendimus. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas, vykdydamas administracinį reglamentavimą ar priimdamas administracinius sprendimus, turi prisiimti atsakomybę už administracinio reglamentavimo ar priimtų administracinių sprendimų sukeltus padarinius; [...] 5) išsamumo. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektas į prašymą ar skundą turi atsakyti aiškiai ir argumentuotai, nurodydamas visas prašymo ar skundo nagrinėjimui įtakos turėjusias aplinkybes ir konkrečias teisės aktų nuostatas, kuriomis rėmėsi vertindamas prašymo ar skundo turinį; [...] 9) objektyvumo. Šis principas reiškia, kad administracinio sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs.“

11 *straipsnis* – 1. Asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja pagal Vyriausybės patvirtintas taisykles. [...]. 3. Prašymas ar skundas viešojo administravimo subjekto vadovo arba jo įgalioto pareigūno ar valstybės tarnautojo, kito įstatymų nustatyta specialų statusą turinčio fizinio asmens sprendimu gali būti nenagrinėjamas, jeigu: [...]; 6) prašymas ar skundas viešojo administravimo subjektui pateiktas ne pagal kompetenciją. 4. Jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui. Jeigu nėra kito viešojo administravimo subjekto, kuriam galėtų būti perduotas nagrinėti pagal kompetenciją

prašymas ar skundas, viešojo administravimo subjektas ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos apie tai praneša asmeniui, paaiškindamas jo prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis.“

8. Kiti teisės aktai.

8.1. *Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintų Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių* (Prašymų nagrinėjimo taisyklės, aktuali redakcija nuo 2021-12-07);

1 punktas – „Asmenų prašymų ir skundų nagrinėjimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės (toliau – Taisyklės) reglamentuoja prašymų ir skundų nagrinėjimą ir asmenų aptarnavimą viešojo administravimo subjektuose, taip pat subjektuose, kurie teikia viešąsias paslaugas ir nagrinėja prašymus ir skundus dėl šių viešųjų paslaugų (toliau – institucijos). [...]“

27 punktas – „Asmuo prašymą ar skundą gali teikti naudodamas tik tokias elektroninių ryšių priemones, kurias naudoja institucija. Informacija apie institucijos naudojamas elektroninių ryšių priemones, kurias naudodami asmenys gali kreiptis į instituciją, turi būti pateikiama Taisyklių 12 punkte nurodytais būdais.“

28 punktas – „Institucijos darbuotojas, jam institucijos suteiktu elektroninio pašto adresu ar kitomis institucijos naudojamomis elektroninių ryšių priemonėmis gavęs prašymą ar skundą, turi ne vėliau kaip artimiausią savo darbo dieną persiųsti jį institucijos administracijos padaliniiui, vykdančiam dokumentų registravimo funkcijas, išskyrus atvejus, kai į prašymą ar skundą pagal kompetenciją galima atsakyti Taisyklių 18 punkte nustatytais terminais.“

30 punktas – „Prašymai ir skundai, išskyrus Taisyklių 18 punkte nurodytus prašymus ar skundus, tvarkomi ir apskaitomi atitinkamame institucijos dokumentų registre, laikantis Lietuvos vyriausiojo archyvaro priimtų teisės aktų, reglamentuojančių dokumentų valdymą, reikalavimų. [...]“

35 punktas – „Prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją.“

36 punktas – „Jei priimant ar priėmus asmens prašymą ar skundą, adresuotą vienai institucijai, paaiškėja, kad prašyme ar skunde nurodyti klausimai yra priskirtini ir kitų institucijų kompetencijai, prašymą ar skundą gavusi institucija ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo institucijoje dienos persiunčia jo kopiją kitoms institucijoms nagrinėti pagal jų kompetenciją (jei asmens prašymas ar skundas pateikiamas užsienio kalba Taisyklių 25 punkte nustatytu atveju, prie persiunčiamos jo kopijos pridėdamas institucijos parengtas neoficialus šio prašymo ar skundo vertimas į valstybinę kalbą). Kitos institucijos, gavusios persiustą asmens prašymą ar skundą, jį nagrinėja pagal savo kompetenciją ir atsako asmeniui, pridėdamos atsakymo kopiją prašymą ar skundą persiuntusiai institucijai. [...]“

45 punktas – „Į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį: 45.1. į prašymą suteikti administracinę paslaugą atsakoma suteikiant prašomą vieną iš Viešojo administravimo įstatymo 19 straipsnio 1 dalyje nurodytų administracinių paslaugų (ar prašomas kelias administracines paslaugas) arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 45.2. į prašymą pakonsultuoti asmenį jam aktuali klausimu atsakoma suteikiant konsultaciją pagal institucijai nustatytą kompetenciją arba pateikiant motyvuotą atsisakymą tą padaryti; 45.3. į prašymą priimti administracinį sprendimą atsakoma Viešojo administravimo įstatymo 13 straipsnyje nustatyta tvarka. 45.4. į prašymą, nenurodytą Taisyklių 45.1–45.3 papunkčiuose, atsakoma laisva forma. [...]“

47 punktas – „Atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką, vadovaujantis Viešojo administravimo įstatymo 14 straipsniu, nurodant konkrečios institucijos (-ų), kuriai (-ioms) gali būti paduotas skundas, pavadinimą (-us) ir adresą (-us), taip pat terminą (-us), per kurį (-iuos) gali būti pateiktas skundas.“

8.2. *Vyriausybės kanclerio 2022 m. gegužės 24 d. įsakymu Nr. V-100 patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės narių vykdomo Lietuvos Respublikos piliečių ir kitų asmenų priėmimo tvarkos aprašo* (Aprašas; galiojusio iki 2022-12-09):

3 *punktas* – „Vyriausybės nariai priima asmenis Vyriausybės pastate (Vyriausybės priimamasis, Gedimino pr. 11, Vilnius) pagal Lietuvos Respublikos Ministro Pirmininko patvirtintą kiekvienų metų atitinkamo ketvirčio Vyriausybės narių vykdomų priėmimų grafiką (toliau – grafikas).“

7 *punktas* – „Asmuo, pageidaujantis susitikti su Vyriausybės nariu, prašymą gali pateikti šiais būdais: telefonu 8 677 89 934, paštu (Gedimino pr. 11, Vilnius), elektroniniu paštu (LRV.kanceliarija@lrv.lt), interneto portalo „Mano vyriausybė“ svetainėje „E. pilietis“ (<http://epilietis.lrv.lt/>), per Nacionalinę elektroninių siuntų pristatymo naudojant pašto tinklą informacinę sistemą (www.ePristatymas.lt) arba asmeniškai atvykęs į Vyriausybės priimamąjį. Asmuo turi nurodyti savo vardą, pavardę, telefoną, adresą arba elektroninio pašto adresą ir kokių klausimų kreipiasi.“

10 *punktas* – „Padalinio darbuotojas, atsakingas už priėmimo organizavimą, ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki priėmimo dienos susisieikia su prašymus pateikusiais asmenimis jų nurodytais kontaktais, primena apie priėmimą, prireikus patikslina informaciją apie asmeniui aktualią situaciją ir su tuo susijusią informaciją.“

8.3. *Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2022-05-05 įsakymu Nr. A1-335 patvirtintų Asmenų aptarnavimo, jų prašymų ir skundų nagrinėjimo Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje taisyklių (Taisyklės):*

2 *punktas* – „Asmenys aptarnaujami, jų prašymai ar skundai nagrinėjami vadovaujantis Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Lietuvos Respublikos teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymu, Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. rugpjūčio 22 d. nutarimu Nr. 875 „Dėl Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Prašymų ir skundų nagrinėjimo ir asmenų aptarnavimo viešojo administravimo subjektuose taisyklės), Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos darbo reglamentu, patvirtintu Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2003 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. A1-213 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos darbo reglamento patvirtinimo“ [...].“

5 *punktas* – „Prašymai ar skundai nagrinėjami atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. liepos 17 d. nutarimu Nr. 892 „Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos nuostatų patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos Vyriausybės ministerijai nustatytus uždavinius ir funkcijas, o prašymai ar skundai, nesusiję su ministerijos kompetencijos sritimi, vieno langelio principu persiunčiami nagrinėti įstaigai pagal kompetenciją, apie tai informuojant pareiškėją.“

29 *punktas* – „Į Lietuvos Respublikos Vyriausybės organizuojamą priėmimą pas ministrą asmenys gali užsiregistruoti elektroniniu būdu Lietuvos Respublikos Vyriausybės interneto svetainėje <https://lrv.lt> arba joje nurodytu telefonu.“

Tyrimui reikšminga teismų praktika

9. Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo (KT) praktika

„Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą (KT 1999 m. gegužės 11 d., 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimai, 2004 m. lapkričio 5 d. išvada).

10. Lietuvos Aukščiausiojo Teismo (AT) praktika:

Civilinių bylų skyriaus 2008-03-04 nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-154/2008 – „Viešojoje teisėje veikia bendrasis teisinio reguliavimo principas „galima tai, kas leista“, pagal kurį viešosios teisės subjektai negali laisvai pasirinkti savo elgesio varianto, jie turi tik tokius įgalinimus, kurie jiems suteikti konkrečių įstatymų, ir savo veikloje negali peržengti šių įgalinimų ribų. Viešojo administravimo subjektų veiksmai, atlikti viršijus įstatyminių įgalinimų (kompetencijos) ribas (ultra

vires), yra pagrindas tokius veiksmus laikyti neteisėtais. Viešąjį administravimą vykdančių subjektų veikloje bendroji pareiga elgtis rūpestingai ir atidžiai negali būti priešpastatoma pareigai laikytis šią veiklą reglamentuojančių įstatymų reikalavimų ir juos vykdyti. Ar viešosios teisės subjektas elgėsi pakankamai rūpestingai ir atidžiai, turi būti vertinama pagal tai, kaip tiksliai jis laikėsi jo veiklą reglamentuojančių įstatymų reikalavimų.“

11. *Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (LVAT) praktika:*

11.1. „Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (LVAT 2005 m. gegužės 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁰-655/2005).

11.2. „[...] viešojo administravimo subjektas, bet koku būdu gavęs informaciją apie galbūt padarytus pažeidimus, pagal savo kompetenciją turi patikrinti tokią informaciją, ją įvertinti ir reaguoti į ją nuostatų bei kitų teisės aktų nustatyta būdu. Tačiau tai nereiškia, kad VAĮ, kitų šiam ginčui aktualių teisės aktų taikymo požiūriu atsakovas privalo veikti taip, kaip to prašo besikreipiantys į juos asmenys [...]“ (2014-05-28 nutartis administracinėje byloje Nr. A261-610/2014).

11.3. „[...] Priimant sprendimą dėl konkretaus prašymo (ar kitokio pobūdžio kreipimosi, nepriklausomai nuo tokio dokumento formos) turi būti veikama paisant pagrindiniame šalies įstatyme – Konstitucijoje įtvirtinto, atkartojamo ir Viešojo administravimo įstatyme, principo, kad valdžios įstaigos tarnauja žmonėms.“ (LVAT 2013-03-05 nutartis administracinėje byloje Nr. A556-439/2013).

11.4. „teismo sprendimas, kuriuo buvo panaikintas viešojo administravimo subjekto priimtas aktas dėl to, kad jame nėra aiškūs jo priėmimo motyvai, nereiškia, jog viešojo administravimo subjektas yra įpareigojamas priimti priešingą sprendimą – šiuo atveju viešojo administravimo subjektas gali priimti bet kokią sprendimą (ir tokį patį, koks buvo priimtas anksčiau), tačiau jame turi būti aiškiai nurodyti tokio sprendimo priėmimo motyvai (šiuo aspektu žr., pav., 2014 m. sausio 8 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-2008/2013; 2014 m. vasario 4 d. nutartį administracinėje byloje Nr. A⁶⁰²-120/2014; 2019 m. sausio 30 d. nutartį administracinėje byloje Nr. eA-691-1062/2019 ir kt.).“

Tyrimo išvados

12. Atsižvelgiant į tyrimo metu analizuotą informaciją, teisinį reglamentavimą, išvados bus pateikiamos dėl:

12.1. Vyriausybės kanceliarijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) galimai netinkamai išnagrinėjus pateiktus prašymus arba jų neišnagrinėjus, nepateikus informacijos teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais;

12.2. SADM pareigūnų veiksmų (neveikimo) galimai netinkamai išnagrinėjus pateiktus prašymus arba jų neišnagrinėjus, nepateikus informacijos teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais.

Dėl Vyriausybės kanceliarijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) galimai netinkamai išnagrinėjus pateiktus prašymus arba jų neišnagrinėjus, nepateikus informacijos teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais

13. Apibendrinus skunde Seimo kontrolierei aprašytas aplinkybes nustatyta, kad Pareiškėjas skundžiasi tuo, jog Vyriausybė neatsakė į jo 2022-08-22 *Prašymą ir 2022-08-26 Prašymą*.

14. Asmenų registracija į priėmimą su Vyriausybės nariais vykdoma vadovaujantis Aprašo nuostatomis (pažymos 8.2 papunktis). Pagal Aprašo nuostatas, prašymai registruoti į priėmimą gali būti pateikiami ir elektroniniu paštu adresu <...>. Padalinio darbuotojas, atsakingas už priėmimo organizavimą, ne vėliau kaip prieš 3 darbo dienas iki priėmimo dienos susisieikia su prašymus pateikusiaisiais asmenimis jų nurodytais kontaktais, primena apie priėmimą, prireikus patikslina

informaciją apie asmeniui aktualią situaciją ir su tuo susijusią informaciją.

Vadovaujantis Prašymų nagrinėjimo taisyklių nuostatomis (pažymos 8.1 papunktis), asmuo prašymą ar skundą gali teikti naudodamas tik tokias elektroninių ryšių priemones, kurias naudoja institucija. Institucijos darbuotojas, jam institucijos suteiktu elektroninio pašto adresu ar kitomis institucijos naudojamomis elektroninių ryšių priemonėmis gavęs prašymą ar skundą, turi ne vėliau kaip artimiausią savo darbo dieną persiųsti jį institucijos administracijos padaliniui, vykdančiam dokumentų registravimo funkcijas. Į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį. Atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką.

15. Tyrimu nustatyta, kad:

15.1. Pareiškėjas *2022-08-22 Prašymu* (pateiktas el. pašto adresu <...>) prašė užregistruoti jį į susitikimą 2022 m. rugsėjo 5 d. su socialinės apsaugos ir darbo ministre pagal Vyriausybės patvirtintą grafiką ir kartu atskiru pranešimu informuoti, kada ir kaip minėtas susitikimas galėtų būti įgyvendintas.

Vyriausybės kanceliarija Seimo kontrolierei paaiškino, kad minimas prašymas buvo pateiktas neoficialiu Vyriausybės kanceliarijos korespondencijos el. pašto adresu <...>, todėl nebuvo registruotas, ir paaiškino, kad „minėtas el. pašto adresas paprastai pasitelkiamas tik atsakymams į gautus piliečių raštus, pateiktus oficialiais būdais, pateikti.“

Pareiškėjo *2022-08-22 Prašymas*, kadangi pateiktas netinkamu el. pašto adresu, nebuvo užregistruotas Vyriausybės kanceliarijoje, *2022-08-22 Prašymas* nepersiųstas Vyriausybės kanceliarijos padaliniui, atsakingam už priėmimų su Vyriausybės nariais organizavimą, t. y. pagal kompetenciją, kaip tai numatyta Prašymų nagrinėjimo taisyklėse, Pareiškėjas Apraše nustatyta tvarka ir terminais nebuvo informuotas dėl priėmimo organizavimo (teigiamo ar neigiamo atsakymo).

15.2. Pareiškėjas *2022-08-26 Prašymu* kreipėsi į Vyriausybės kanceliariją nuroydamas „2022-08-22 elektroninio pašto adresu: <...>, buvo pateiktas prašymas registruoti prašymą priimti 2022-09-05 į susitikimą su ponia ministre M. N. pagal Vyriausybės patvirtintą grafiką ir atskiru pranešimu informuoti kada ir kaip susitikimas galėtų būti įgyvendintas. Pateikite prašymo registracijos numerį.“ Minėtas prašymas pateiktas elektroniniu pašto adresu <...>. Vyriausybės kanceliarija užregistravo šį prašymą ir apie tai informavo Pareiškėją.

Vyriausybės kanceliarija 2022-08-31 raštu pateikė atsakymą, kuriame pateikė Pareiškėjo skundo, adresuoto SADM, vertinimą, informavo, kokius atsakymus ir iš kurių valstybės institucijų Pareiškėjas gavo, kokioms valstybės institucijoms Pareiškėjo skundas persiųstas ir kita (pažymos 5.4 papunktis). Tačiau tai, ko prašė Pareiškėjas *2022-08-26 Prašyme*, neatsakė, nenurodė atsisakymo pateikti prašomą informaciją priežasčių ir neišaiškino atsisakymo apskundimo tvarkos. Tuo pažeidė Prašymų nagrinėjimo taisyklių nuostatas („Į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį. Atsakyme į prašymą ar skundą arba institucijos siunčiamame pranešime apie asmens prašymo ar skundo nenagrinėjimo priežastis asmuo turi būti informuojamas apie tokio atsakymo ar pranešimo apskundimo tvarką“).

16. Apibendrinus pateiktas išvadas, konstatuotina, kad *2022-08-22 Prašymas* ir *2022-08-26 Prašymas* išnagrinėti pažeidžiant Prašymų nagrinėjimo taisyklių Aprašo nuostatas. Pareiškėjo skundas pripažintinas pagrįstu.

Dėl SADM pareigūnų veiksmų (neveikimo) galimai netinkamai išnagrinėjus pateiktus prašymus arba jų neišnagrinėjus, nepateikus informacijos teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais

17. Apibendrinus skunde Seimo kontrolierei aprašytas aplinkybes nustatyta, kad Pareiškėjas skundžiasi tuo, jog SADM neatsakė į jo *2022-08-17 Prašymą*.

18. Vadovaujantis VAĮ, teismų praktika, Ministerija savo veikloje:

18.1. turi vadovautis įstatymo viršenybės ir kitų principų reikalavimais, t. y. viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; ar Ministerija elgėsi pakankamai rūpestingai ir atidžiai, turi būti vertinama pagal tai, kaip tiksliai ji laikėsi veiklą reglamentuojančių įstatymų reikalavimų;

18.2. yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės ir kt.) bei gero administravimo, atsakingo valdymo principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.).

19. Tyrimu nustatyta:

19.1. Pareiškėjo *2022-08-17 Prašymas* Ministerijoje gautas ir užregistruotas 2022-08-19. Prašymas / skundas, kaip nurodo SADM, buvo „dėl Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos Nr. 111 pažeidimo, dėl apribotos teisės persikvalifikuoti, dirbti ir būti užimtam, dėl netinkamai vykdomos valstybės politikos socialinėje ir užimtumo srityje, kuriame išdėstytas ir prašymas priimti susitikimui su socialinės apsaugos ir darbo ministre M. N. pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės narių vykdomo gyventojų priėmimo pagal 2022 m. liepos-rugsėjo mėnesių grafiką. Skundas ir prašymas buvo tarpusavyje susiję ir išdėstyti viename dokumente.“

19.2. Ministerijos pareigūnai išnagrinėjo Pareiškėjo nurodytas aplinkybes ir 2022-08-29 raštu Pareiškėjui pateikė atsakymą į jo *2022-08-17 Prašymą*. Atsakyme nurodė, kad „skundas pagal kompetenciją perduotas nagrinėti Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijai, o jo kopija išsiųsta Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijai.“, paaiškino, jog *2022-08-17 Prašyme* nurodytų aplinkybių tyrimas nepriskirtas Ministerijos kompetencijai, dėl galimai patirtos diskriminacijos Pareiškėjas gali kreiptis į lygių galimybių kontrolierių.

Pažymėtina, kad pagal VAĮ 11 straipsnio 1 dalį asmenų prašymus ir skundus viešojo administravimo subjektai nagrinėja vadovaudamiesi Vyriausybės patvirtintomis taisyklėmis. Prašymų nagrinėjimo taisyklių (pažymos 8.1 papunktis), Taisyklių (pažymos 8.3 papunktis) nuostatas, prašymus ar skundus institucijos nagrinėja ir į juos atsako pagal teisės aktais joms nustatytą kompetenciją, SADM prašymai ar skundai nagrinėjami atsižvelgiant į ministerijai nustatytus uždavinius ir funkcijas, o prašymai ar skundai, nesusiję su ministerijos kompetencijos sritimi, vieno langelio principu persiunčiami nagrinėti įstaigai pagal kompetenciją, apie tai informuojant pareiškėją. Taigi, Ministerija, įvertinusi Pareiškėjo nurodomas aplinkybes, turėjo teisinį pagrindą *2022-08-17 Prašymą* persiųsti pagal kompetenciją kitam viešojo administravimo subjektui atsakyti. Pažymėtina, kad viešojo administravimo subjektai (nagrinėjamu atveju Ministerija) turi tik tokius įgalinimus, kurie suteikti konkrečių įstatymų, ir savo veikloje negali peržengti šių įgalinimų ribų. Viešojo administravimo subjektų veiksmai, atlikti viršijus įstatyminių įgalinimų (kompetencijos) ribas (*ultra vires*), yra pagrindas tokius veiksmus laikyti neteisėtais.

Vadovaujantis Prašymų nagrinėjimo taisyklių nuostatomis, į prašymą institucija atsako atsižvelgdama į jo turinį. Įvertinus Ministerijos atsakymą, jis nelaikytinas tinkamu, nes:

1) nepaaiškinta Pareiškėjui, dėl kokių priežasčių (kokių prašyme nurodytų aplinkybių) jo prašymas persiųstas Švietimo, mokslo ir sporto ministerijai, ar jis privalo kreiptis į minėtą ministeriją dėl atsakymo, ar ministerija pati jam atsakys;

2) nepasisakyta dėl Pareiškėjo prašymo užregistruoti į priėmimą su socialinės apsaugos ir darbo ministre, t. y. nenurodytos neregistravimo į ministrės priėmimą priežastys, nepaaiškinta, kokia tvarka ir kuo vadovaujantis organizuojami (ir registruojama) priėmimai pas ministrą;

19.3. Vadovaujantis VAĮ 11 straipsnio nuostatomis, jeigu viešojo administravimo subjektas pagal kompetenciją negali spręsti prašyme ar skunde išdėstytų klausimų ar priimti administracinės procedūros sprendimo dėl prašyme ar skunde išdėstyto klausimo, jis jo nenagrinėja ir ne vėliau kaip per 5 darbo dienas nuo prašymo ar skundo gavimo dienos persiunčia jį kompetentingam viešojo administravimo subjektui, ir apie tai praneša asmeniui.

Tyrimu nustatyta, kad SADM pažeidė VAĮ nustatytą terminą perduoti skundą kitam viešojo

administravimo subjektui (2022-08-17 *Prašymas* gautas 2022-08-19, atsakymas pateiktas 2022-08-29).

20. Apibendrinus pateiktas išvadas, konstatuotina, kad Ministerija į 2022-08-17 *Prašymą* 2022-08-29 atsakymą parengė nesilaikydama VAĮ, *Prašymų* nagrinėjimo taisyklių nuostatų, todėl Pareiškėjo skundas pripažintinas pagrįstu.

21. Atkreiptinas Pareiškėjo dėmesys į tai, kad:

21.1. Vadovaujantis Administracinių bylų teisenos įstatymo 5 straipsniu, kiekvienas suinteresuotas asmuo turi teisę įstatymų nustatyta tvarka kreiptis į teismą, kad būtų apginta pažeista ar ginčijama jo teisė arba įstatymų saugomas interesas. Taigi, jeigu, Pareiškėjo nuomone, buvo pažeistos jo teisės, jis turi teisę kreiptis į teismą.

Pažymėtina, kad teismai, nagrinėdami skundus dėl administracinių sprendimų teisėtumo bei pagrįstumo ir nustatę, kad netinkamai nurodytas administracinio sprendimo teisinis pagrindas arba sprendimas netinkamai motyvuotas, tokį sprendimą panaikina ir įpareigoja atsakingą viešojo administravimo subjektą iš naujo nagrinėti klausimą ir priimti naują sprendimą. Tačiau teismas negali įpareigoti viešojo administravimo subjektą priimti būtent tokį sprendimą, kurio nori pareiškėjai (pažymos 11.4 papunktis).

21.2. Paaiškinimai į Pareiškėjo Skunde pateiktus klausimus pateikti valstybės institucijų atsakymuose (pažymos 5, 6 punktai). Pažymėtina ir tai, kad visus rūpimus klausimus Pareiškėjas galėjo išsiaiškinti 2022 m. rugsėjo 5 d. Socialinės apsaugos ir darbo ministerijoje organizuotame susitikime.

LVAT savo nutarimuose ne kartą yra pažymėjęs, kad viešojo administravimo subjektas, bet koku būdu gavęs informacijos apie galbūt padarytus pažeidimus, pagal savo kompetenciją turi patikrinti tokią informaciją, ją įvertinti ir reaguoti į ją nuostatų bei kitų teisės aktų nustatyta būdu. Tačiau tai nereiškia, kad VAĮ, kitų šiam ginčui aktualių teisės aktų taikymo požiūriu atsakovas privalo veikti taip, kaip to prašo besikreipiantys į juos asmenys.

21.3. SADM, įvertinusi prašyme nurodytas aplinkybes, Pareiškėjo 2022-08-17 *Prašymą* persiuntė nagrinėti pagal kompetenciją kitoms valstybės institucijoms išnagrinėti ir atsakyti, t. y. minimas prašymas nepaliktas nenagrinėtu. Pažymėtina tai, kad VAĮ, *Prašymų* nagrinėjimo taisyklėse imperatyviai nurodoma išsiaiškinti apskundimo tvarką tik tada, kai viešojo administravimo subjektas prašymą ar skundą atsisako visai nagrinėti (jo nepersiunčia kitam viešojo administravimo subjektui pagal kompetenciją). Atkreiptinas dėmesys, kad Teisingumo ministerija pateikė Pareiškėjui atsakymą.

21.4. Konstitucinis Teismas 2004 m. gruodžio 13 d. nutarime išsiaiškino, kad Seimo kontrolieriai pagal Konstitucijos 5 straipsnio 1 dalį nėra priskiriami nei įstatymų leidžiamajai, nei vykdomajai, nei teisminei valdžiai. Taigi, Seimo kontrolierius nėra įgaliotas atlikti viešąjį administravimą (priimti administracinius sprendimus, kontroliuoti įstatymų ir administracinių sprendimų įgyvendinimą, administruoti viešųjų paslaugų teikimą) ir / arba vykdyti teisingumą. Seimo kontrolierius negali atlikti to, ką pagal teisės aktus yra įgalioti atlikti atitinkami viešojo administravimo subjektai.

SEIMO KONTROLIERĖS SPRENDIMAI

22. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X skundą dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) pripažinti pagrįstu.

23. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė nusprendžia X skundą dėl Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos pareigūnų veiksmų (neveikimo) pripažinti pagrįstu.

SEIMO KONTROLIERĖS REKOMENDACIJOS

24. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierė:

24.1. *Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanclerei* rekomenduoja atkreipti dėmesį į pažymos išvadų 14–16 punktus, imtis administracinių priemonių užtikrinti, kad asmenų prašymai būtų registruojami, nagrinėjami ir jiems atsakoma teisės aktuose nustatyta tvarka;

24.2. *Socialinės apsaugos ir darbo ministrei* rekomenduoja atkreipti dėmesį į pažymos išvadų 18–20 punktus, imtis administracinių priemonių užtikrinti, kad asmenų prašymai būtų nagrinėjami ir jiems atsakoma teisės aktuose nustatyta tvarka.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus Seimo kontrolierę ir Pareiškėją prašoma informuoti Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje nustatyta tvarka, t. y. ne vėliau kaip per 30 dienų nuo siūlymo (rekomendacijos) gavimo dienos.

Seimo kontrolierė

Erika Leonaitė